

Työturvallisuuskeskus

TOIMINTAKERTOMUS 2021

Julkaisija: Työturvallisuuskeskus 2022

Kuvat: Työturvallisuuskeskus ja Mikael Ahlfors

Suunnittelu ja taitto: Viestintätoimisto Paja Oy ja Paahtamo Oy

ttk.fi

Työturvallisuustyön arvostus ja osaaminen vankkaa

Koronapandemia löi leimansa edellisen vuoden tavoin myös vuoden 2021 toimintaamme. Digiloikan eteneminen jatkui ja etätyöskentely muuttui jo rutiiniksi. Henkilöstömme, verkostomme ja asiakkaamme mukautuivat kuitenkin poikkeusaikaan erinomaisesti, joten pärjäsimme tilanteeseen nähden oikein hyvin.

Koronatilanteesta huolimatta tavoitimme koulutus-tilaisuuksissa noin 8 000 henkilöä, mikä on noin 90 % verrattuna keskiarvovuoteen ennen koronapandemiaa. Työturvallisuuskortin suoritti noin 137 000 henkilöä (85 % keskiarvovuodesta) ja Työhyvinvointikortin noin 2 500 henkilöä (75 % keskiarvovuodesta). Koronasta huolimatta toteutimme yhdessä toimialaverkoston kanssa 61 hanketta, mikä vastaa keskimääräistä tasoa.

Saavutimme erinomaisen tuloksen T-Median Luottamus & Maine 2021 -tutkimuksessa. Olimme sijalla 10 julkishallinnon toimijoiden joukossa. Kaikki maineen osa-alueet vahvistuivat ja olivat hyvällä tasolla. Saman tuloksen saimme sidosryhmätuen osalta. Myös tunnettuutemme kasvoi hieman. Saimme tutkimuksen kautta vahvistusta sille, että meihin luotetaan ja sanomaamme halutaan kuulla. Tästä kuuluu iso kiitos etenkin osavalle henkilökunnallemme sekä kaikille toimialaverkostomme jäsenille ja työhömmme kiinnostuksella paneutuvalla hallituksellemme.

Toimialaryhmien ja työalatoimikuntien jäsenet antoivat IROResearchin haastattelututkimuksessa toimialatyöllemme kokonaisarvosanaksi 8,27 (edellisenä vuonna 8,29) asteikolla 4-10. Arvio ryhmien sisäisestä yhteistyöstä, sisältöjen osuvuudesta ja suunnittelun läpinäkyvyydestä parani. Sen sijaan arvio yhteistyöstä yli toimialarajojen hieman laski, vaikka se on aiempina vuosina ollut eniten kehittämistä vaativa osa-alue. Lieneekö korona-ajan poikkeusoloilla ollut vaikutusta tähän.

Kiinnitimme vuoden aikana erityistä huomiota asiakaspalveluun, asiakaskokemukseen ja loppukäyttäjien mukanaoloon toiminnassamme. Konkreettisenä työkaluna otimme käyttöön chatbotin. Viestinnässä painotimme asiantuntijoiden roolia oman osaamisalueensa viestijöinä ja saimme tätä kautta hyvin näkyvyyttä mediassa.

Strategiatyö väritti toimintaamme koko vuoden ajan. Prosessi yhdisti meitä sisäisesti ja sitoutti toimialaverkostoamme sekä työelämää laajemminkin toimintaamme. Erityismaininnan ansaitsevat työelämän ilmiöihin ja toimintamme kehittämiseen pureutuneet avoimet työpajat sekä yli tuhat vastausta kerännyt avoin kysely. Samassa yhteydessä uudistimme arvojemme kuvaukset koko henkilöstön voimin ja kehitimme asiantuntijatiimien toimintaa.

Kuten strategiatyömmekin osoitti, Työturvallisuuskeskus seisoo vankalla kivijalalla, joka rakentuu työmarkkinayhteistyöstä ja toimialakohtaisesta osaamisesta. Toimialakohtaisuutta täydentävät yhä vahvemmin ilmiöpohjaiset ohjelmat, teemat ja hankekokonaisuudet, joilla tehostetaan yli toimialarajojen menevää yhteistyötä.

Rauno Hanhela
Toimitusjohtaja

Sisällysluettelo

Työturvallisuustyön arvostus ja osaaminen vankkaa	3
Koulutus	6
Työturvallisuuskortti	8
Työhyvinvointikortti	9
Viestintä	10
Telma-lehti.	11
Työsuojeluhenkilörekisteri	12
Hankkeet	13
Strategiset teemat	14
Turvallisuuskumppani.	14
Psykososiaalinen kuormitus.	15
Sisäilma	15
Toimialatyö	16
Kuntaryhmä	16
Palveluryhmä	17
Teollisuusryhmä	19
Autoalan työalatoimikunta.	20
Metsäalan työalatoimikunta.	20
Paperiteollisuuden työalatoimikunta	20
Puuteollisuuden työalatoimikunta	20
Maatalousalojen työalatoimikunta.	21
Kumiteollisuuden ja autonrengasalan työalatoimikunta	21
Teknologia-alojen työalatoimikunta.	21
Elintarvikealojen työalatoimikunta	22
Viestintäalojen työalatoimikunta	22
Tekstiili- ja kenkäteollisuuden työalatoimikunta	22
Rakennusalojen työalatoimikunta	22
Sähköalojen työalatoimikunta	23
Kemianteollisuuden työalatoimikunta	23
Kuljetus- ja logistiikkaryhmä	23

Autoliikennealan työalatoimikunta	23
Satamaoperointialan työalatoimikunta.	23
Ilmailualan työryhmä	23
Merenkulkualan työalatoimikunta	23
Viestinvälitys- ja logistiikka-alan työalatoimikunta	23
Raideliikenteen työalatoimikunta	23
Sähköiset työkalut ja palvelut	24
TTK-botti.	24
Työhyvinvointikyselyt ja Tapaturmatutka	24
Työturvallisuustutka	24
Digitaaliset sovellukset.	24
Kuormitusvaaka	25
Turvatuokio	25
Muu verkostotoiminta	26
Terveellinen työ -kampanja	26
TVK-yhteistyö, virtuaalitiimi	26
Työelämän päihdeasiantuntijat	26
Tapaturmapäivä	27
Sosiaali- ja terveydenhuoltoalan ergonomiaverkosto Sotergo	27
Työ2030-ohjelma.	27
Työsuojelupaneeli	27
Uuden strategian valmistelu	28
Hallinto ja henkilöstö	29
LIITE 1.	30
LIITE 2	31
LIITE 3.	32

Koulutus

Työturvallisuuskeskus järjesti yhteensä 249 koulutus-tilaisuutta, joista kaikille avoimia oli 104 ja tilauskoulutuksia 145 kappaletta. Tilaisuuksiin osallistui 7 896 osallistujaa. Koronapandemian vuoksi suurin osa tilaisuuksista toteutettiin verkon välityksellä. Koulutukset jakaantuivat tasaisesti peruskoulutuksiin sekä lisä- ja täydennyskoulutuksiin turvallisesta työympäristöstä ja toimivasta työyhteisöstä.

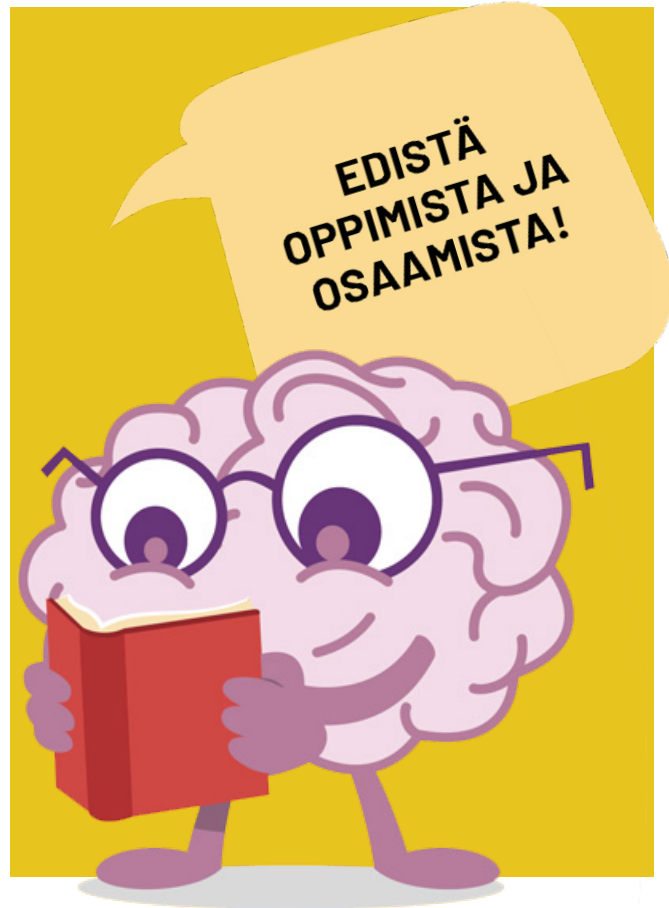
Vuoden 2021 aikana kehitettiin erityisesti verkkokoulutuksen ratkaisuja ja tähän liittyvää osaamista sekä otettiin käyttöön uusi asiakaspalautejärjestelmä. Uudessa asiakaspalautejärjestelmässä asiakkaat arvioivat koulutusta NPS-mallin mukaan, ja koulutusten suositeltavuus saavutti tason 70,65, mikä on erittäin korkea. Palautteiden perusteella koulutuksen kehittämistä jatketaan sekä varmistetaan jatkossakin ajantasainen ja laaja tarjonta, käytännönläheisyys sekä osallistavien koulutusmenetelmien käyttäminen.

Kansainvälinen työturvallisuuspäivä järjestettiin 28.4.2021 työsuojelun yhteistoimintaa käsittelevällä teemalla. Tilaisuus järjestettiin verkossa, ja tilaisuuden tallenne on katsottavissa lisäksi Työturvallisuuskeskuksen verkkosivuilta.

Digitaalisten osallistumis- ja osaamismerkkien käyttöä jatkettiin, ja suosituin merkeistä oli Työhyvinvointikortin osaamismerkki. Yhteensä merkkejä myönnettiin 344 kpl (2020 193 kpl).

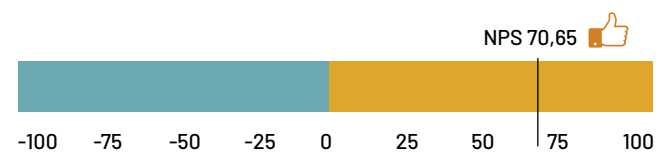
AVOIMET KOULUTUKSET	kpl	osallistujia
Peruskoulutukset		
Asiantuntija- ja toimistotyön työsuojelun perusteet	7	133
Grundkurs i arbetarskydd	1	10
Kunta-alan työsuojelun peruskurssi	1	13
Merenkulkualan työsuojelun perusteet	1	16
Rakennusalan työsuojelun peruskurssi	1	6
Satamaoperointialan työsuojelun peruskurssi	1	13
Sote-alan työsuojelun peruskoulutus	1	16
Teollisuuden alojen työsuojelun peruskurssi	4	72
Työsuojelun peruskurssi	6	221
Työsuojelun perusteet	4	119
Työturvallisuuden perusteita esihenkilöille	2	101
Yksityisten palvelualojen työsuojelun perusteet	3	48
Turvallinen työympäristö		
Elintarvikealan ajankohtaispäivä	1	46
Lean Safety -koulutus	3	32
Lean Safety -koulutus, verkkokoulutus	1	10
Perehdyttäminen työturvallisuusasioissa	3	58
Työn vaarojen arvioinnin perusteet verkossa	3	71
Työn vaarojen arviointi	5	99
Työnjohtajien ja lähiesihenkilöiden työturvallisuusvastuut	1	16
Työnjohtajien ja lähiesimiesten työturvallisuusvastuut	1	41
Työtapatuemat ja niiden tutkinta	2	31
Työturvallisuuskortin kurssinjohtajakoulutus	9	175
Työturvallisuuskortin kurssinjohtajien täydennyskoulutus	6	123
Vaarojen arviointi	1	9

AVOIMET KOULUTUKSET	kpl	osallistujia
Toimiva työyhteisö		
Asiantuntija- ja toimistotyön työsuojelun täydennyskurssi	1	10
Huono työkäytös ja häirintä kielletty	3	42
Luottamuksen rakentaminen työyhteisössä	1	10
Monimuotoisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo työyhteisössä	2	22
Oman työkuormituksen kokonaisuus näkyväksi	2	8
Psykososiaalinen työkuormitus hallintaan	2	19
Seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva häirintä	1	5
Sisäinen viestintä vaikuttavan työsuojelun tukena	1	16
Sosiaalisen median työkäyttö - työsuojelunäkökulma	1	15
Työhyvinvoinnin portaat	2	19
Työhyvinvointikortin kouluttajakoulutus	2	21
Työhyvinvointikortin täydennyskoulutus	4	21
Työhyvinvointikortti, verkkokoulutus	5	97
Työkuormituksen kokonaisuus näkyväksi	2	7
Työsuojelu ja työhyvinvointi etätyössä ja monipaikkaisessa työssä	2	42
Työuupumus esihenkilön silmin	1	16
Voi hyvin palvelutyössä - haastavan asiakkaan kohtaaminen	1	10
Voi hyvin palvelutyössä - haastavan asiakkaan kohtaaminen, työsuojelunäkökulma	1	11
Vuorovaikutus ja viestintä työhyvinvoinnin tukena	1	18
Muut		
Työhyvinvointikortin 10-vuotisjuhla	1	97
Työturvallisuuskeskuksen strategiatyöpaja	7	234

AVOIMET KOULUTUKSET	NPS-suositeltavuus	Vas-taajia
Maksullisten koulutusten palaute		
Peruskoulutus	73,22	239
Toimiva työyhteisö	72,13	184
Turvallinen työympäristö	68,10	351
Kaikki maksulliset	70,65	774

NPS ilmoitetaan lukuarvona asteikolla -100 ja 100 välillä. Tulos on negatiivinen, jos yrityksellä on enemmän arvostelijoita kuin suositelijoita, ja positiivinen, jos tilanne on päinvastoin. Taso 70 pidetään yleisesti erittäin hyvänä.

Työturvallisuuskortti

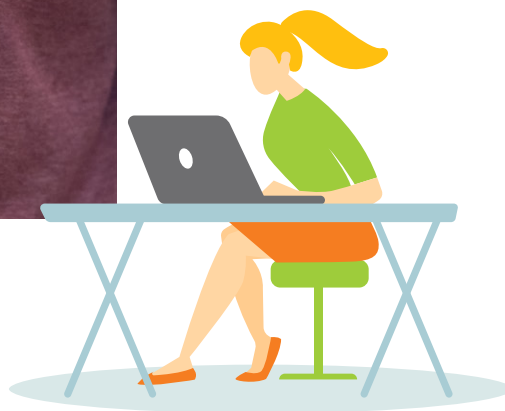

TYÖTURVALLISUUSKORTTI- JÄRJESTELMÄÄ KEHITETTIIN MONIN ERI TAVOIN.

Työturvallisuuskorttikoulutuksen suoritti 137 300 henkilöä, mikä on noin 85 % pitkän ajan keskiarvosta.

Kurssinjohtajakoulutukseen osallistui 173 ja täydennyskoulutukseen 224 henkilöä. Tämä vastasi tavallista vuositasaista tasoa. Työturvallisuuskorttijärjestelmässä oli vuoden aikana mukana 1 100 koulutuksen järjestäjää ja 1 698 kurssinjohtajaa.

Työturvallisuuskorttijärjestelmää kehitettiin hankkimalla uusi tietojärjestelmä, luomalla uusi kurssinjohtajien osaamisenhallintamalli sekä jalkauttamalla edellisenä vuonna päätetyt uudet koulutusten toteutustavat verkko- ja monimuotokoulutuksen osalta.

Työhyvinvointikortti

Työhyvinvointikorttikoulutuksen tavoite on tarjota työyhteisöille perustietoa työhyvinvoinnista sekä alkusysäys tai uusia ideoita työhyvinvoinnin kehittämiseen yhteistyössä. Työturvallisuuskeskus hallinnoi Työhyvinvointikorttia ja huolehtii koulutusyhteistyöverkostosta ja kouluttajakoulutuksista.

Vuonna 2021 Työhyvinvointikortti täytti 10 vuotta. Toteutimme juhlawebinaarin 15.9.2021. Päivämäärä valikoitui ensimmäisen avoimen koulutuksen mukaan. Webinaarissa kerrattiin Työhyvinvointikortin alkuvaiheet, haastateltiin kehitysvaiheessa mukana olleita ja syvennyttiin psykologiseen turvallisuuteen.

Teimme kyselyn vuosina 2019–2021 koulutuksiin osallistuneille ja tulokset julkaistiin juhlawebinaarissa. Vastaajien mukaan koulutus oli lisännyt keskustelua ja ymmärrystä työkavereiden tilanteesta sekä palautumisen merkityksestä. Myös konkreettisia parannusehdotuksia oli kuultu ja yhteisöllisyys oli lisääntynyt. Lisäksi koettiin, että koulutuksen tavoitteet toteutuivat hyvin tai erittäin hyvin.

Vuonna 2021 Työhyvinvointikortin aineistouudistus saatiin päätökseen ja uudistettu aineisto esiteltiin joulukuussa. Työhyvinvointikortti elää ajassa, joten mukaan otettiin uusia aiheita, esimerkiksi psykologinen turvallisuus, resilienssi, yhteisöohjautuvuus, tunnetaidot ja mielenterveys työssä.

Työhyvinvointikorttikoulutukset toteutettiin pääsääntöisesti verkossa koronapandemian vuoksi. Toteutusmuotoina olivat kokopäivän webinaarit tai monimuotokoulutus, jossa itsenäisten verkko-opintojen jälkeen opittua kerrattiin ja syvennettiin puolen päivän webinaarissa. Koulutuksia toteutettiin myös ruotsiksi ja englanniksi.

Kouluttajien verkkoklinikoita jatkettiin ja niissä jaettiin vinkkejä toimivista ja osallistavista verkkokoulutuskäytännöistä. Toimintavuonna Työturvallisuuskeskus solmi monimuotokoulutuksen järjestämistä koskevan sopimuksen neljän koulutuskumppanin kanssa.

Viestinnässä painottui juhluvuoden esille tuominen esimerkiksi blogikirjoituksen muodossa. Lisäksi eri viestintäkanavissa jaettiin aiemmin julkaistuja kirjoituksia koulutusten kokemuksista ja hyödyistä.

TYÖHYVINVOINTI-KORTTI ELÄÄ AJASSA.

Vuonna 2021 järjestettiin 177 Työhyvinvointikorttikoulutusta. Työturvallisuuskeskus toteutti kaksi Työhyvinvointikortin kouluttajakoulutusta ja kolme kouluttajien täydennyskoulutusta.

Työhyvinvointikorttikoulutuksen käyneitä oli vuoden lopussa 34 922. Määrä lisääntyi vuoden aikana 2 454 henkilöllä. Työhyvinvointikortin koulutuksen järjestämisoikeus oli voimassa vuoden 2021 lopussa 159 kouluttajalla ja koulutusten järjestäjätahoja oli 68.

Viestintä

Työturvallisuuskeskuksen viestinnän tavoitteena on, että työpaikat hyödyntävät Työturvallisuuskeskuksen palveluja, jolloin työturvallisuus paranee. Työturvallisuuskeskuksen arvoihin ja strategiaan pohjautuvaa viestintää toteutetaan suunnitelmallisesti, luotettavasti, aktiivisesti ja vuorovaikutteisesti. Viestintä pohjautuu työelämän tarpeisiin, ja siinä huomioidaan toimintaympäristön sekä työelämän muutokset.

Työturvallisuuskeskus sijoittui T-Median Luottamus & Maine 2021 -tutkimuksessa 10. sijalle julkishallinnon organisaatioiden seurannassa. Työturvallisuuskeskuksen maineen rakenteessa kaikki eri osa-alueet ovat hyvällä tasolla. Lisäksi organisaation tunnettuus kasvoi edellisvuoteen verrattuna.

Vaikka koronapandemia vaikuttikin edelleen Työturvallisuuskeskuksen viestinnän arkeen, kokonaan etätyönä toteutettu päivittäisviestintä vakiintui tiimiin toimintamuodoksi. Viestintäpartnerimallin avulla tarjottiin hanketoiminnalle tukea viestinnän suunnitteluun ja toteuttamiseen. Päivittäisviestinnän tuotannoissa keskityttiin erityisesti hanketyön viestintään.

PÄIVITTÄISVIESTINNÄN TUOTANNOT	2020	2021
Blogi	28	25
Uutinen	58	46
Muuta ajankohtaista	8	5
Teema-artikkeli	4	5
Yhteensä	98	81

SOSIAALISEN MEDIAN SEURAAJAT	2020	2021	Muutos
Facebook	6 641	6 800	+2 %
Twitter	3 064	3 445	+12 %
LinkedIn	4 651	6 000	+29 %
Instagram	434	754	+74 %

Sosiaalisessa mediassa seuraajamäärät jatkoivat kasvuaan. Erityisesti LinkedIn on toiminut tehokkaana kanavana tavoittaa Työturvallisuuskeskuksen yleisöjä.

Työturvallisuuskeskuksen kaikille avoimien ttk.fi-, tyoturvallisuuskortti.fi- ja tyohyvinvointikortti.fi-palveluiden verkkopalvelu-uudistus käynnistettiin. Projektin ensimmäisessä vaiheessa toteutettiin alustava vaatimusmäärittely, projektin kilpailutus ja yhteistyökumppanin kanssa rautalankamallien suunnittelu. Mittava projekti jatkuu käyttöliittymäsuunnittelulla sekä sisällöntuotannolla keväällä 2022, jolloin uudet sivustot myös julkaistaan.

Työturvallisuuskeskuksen asiantuntijoiden näkyvyys ansaitussa mediassa lisääntyi merkittävästi. Meltwaterin mediaseurantaan tuli 188 mediaosumaa. Edellisenä vuonna mediaosumia oli 117.

Henkilöstön mediaviestinnän osaamista tuettiin aloittamalla mediavalmennukset yhteistyökumppanin kanssa johtoryhmälle sekä asiantuntijoille. Toimittajille järjestettiin taustoittavia mediatilaisuuksia Työturvallisuus-korttiin ja psykososiaalisen työkuormitukseen liittyen. Taustoittavista mediatilaisuuksista saatiin hyviä kokemuksia ja tilaisuuksista saatu medianäkyvyys selittääkin osaltaan medianäkyvyyden suotuisaa kasvua.

Työturvallisuuskeskuksen henkilöstö toteutti ryhmätyönä työyhteisöviestinnän kehittämisprojektit. Kehittämisprojektien ensimmäisenä lopputuotteenä ilmestyi henkilöstölle Näin viestimme Työturvallisuuskeskuksessa -ohje. Intranet-uudistuksen kehittämisprojektissa edettiin kokonaan uuden Sharepoint-alustan käyttöönottoon ja sisällöntuotannon käynnistymiseen.

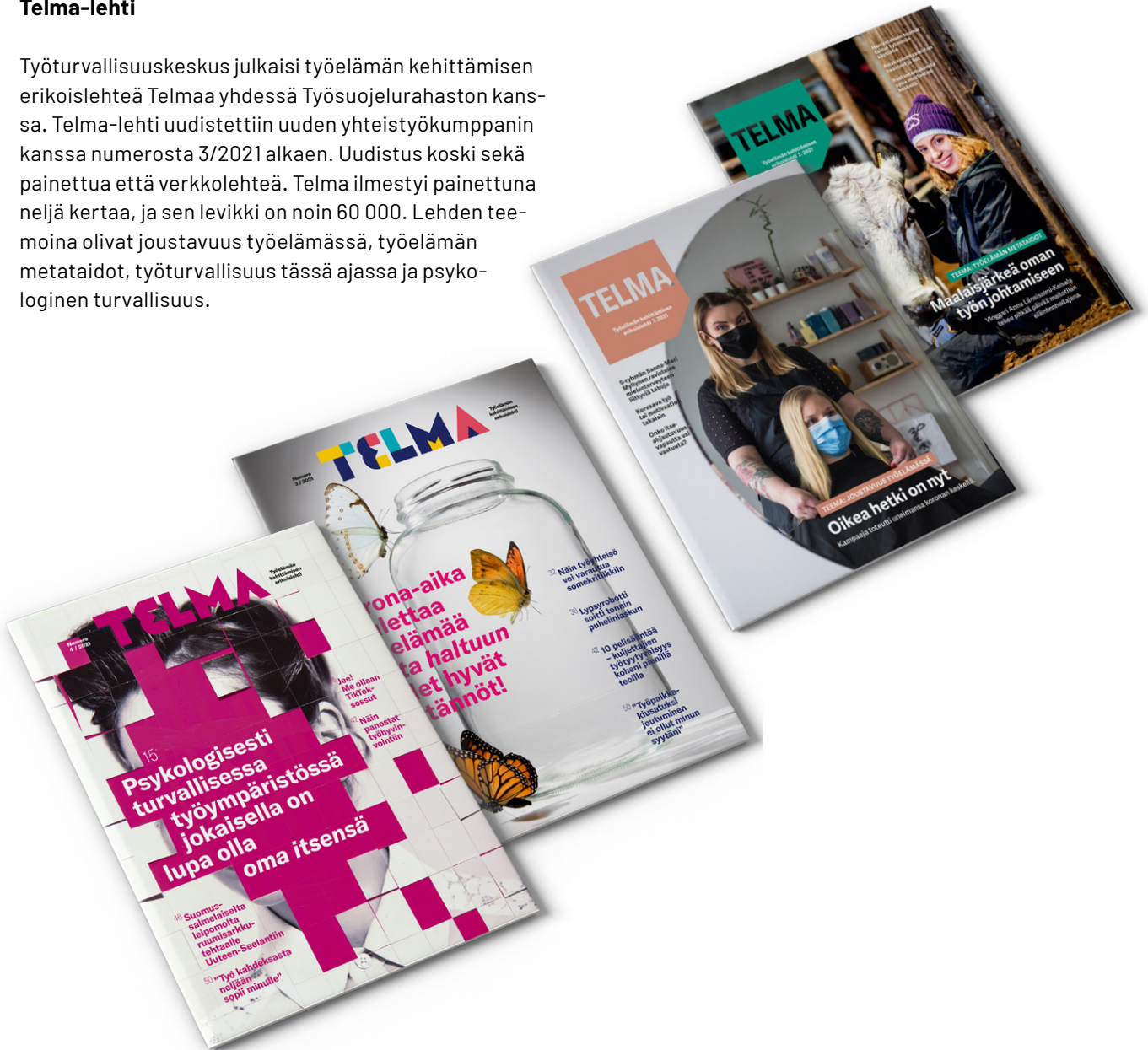
Viestinnän tarjoamissa henkilöstövalmennuksissa keskityttiin informaatiomuotoilun, blogikirjoittamisen, Microsoft 365 -sovellusten ja verkkokirjoittamisen teemoihin.

Viestintätiimi osallistui aktiivisesti myös erilaisiin yhteistyöryhmiin, kuten TYÖ2030-hankkeen viestintätyöryhmään, Tapaturmapäivään sekä Tapaturmavakuutuskeskuksen ja Työturvallisuuskeskuksen virtuaalitiimiin.

Telma-lehti

Työturvallisuuskeskus julkaisi työelämän kehittämisen erikoislehteä Telmaa yhdessä Työsuojelurahaston kanssa. Telma-lehti uudistettiin uuden yhteistyökumppanin kanssa numerosta 3/2021 alkaen. Uudistus koski sekä painettua että verkkolehteä. Telma ilmestyi painettuna neljä kertaa, ja sen levikki on noin 60 000. Lehden teemoina olivat joustavuus työelämässä, työelämän metataidot, työturvallisuus tässä ajassa ja psykologinen turvallisuus.

TYÖTURVALLISUUS- KESKUKSEN ASiantuntijoiden NÄKYVYYS ANSAITUSSA MEDIASSA LISÄÄNTYI MERKITTÄVÄSTI.

Työsuojeluhenkilörekisteri

Työsuojeluhenkilörekisterissä oli vuoden 2021 lopussa 22 133 työpaikkaa, joista 19 387 yksityisen sektorin työpaikkoja, 699 kuntatyöpaikkaa, 297 seurakuntatyöpaikkaa, 382 valtion työpaikkaa ja 604 tilapäistä rakennustyömaata. Vuoden lopussa työsuojelutehtäviä oli rekisteröity yhteensä 65 739.

Työsuojeluhenkilöiden osoitetietoja käytettiin aiempien vuosien tapaan Telma-lehden jakeluun, työsuojelukoulutuksen markkinointiin ja Työturvallisuuskeskuksen sähköisen uutiskirjeen postitukseen. Ulkopuolisille tahoille työsuojelukoulutuksen markkinointiin tehtiin 27 osoitepoimintaa.

Työsuojeluhenkilörekisteriin toteutettiin käyttäjätutkimus. Tuloksia hyödynnetään rekisterin käyttöliittymän kehittämisessä.

**KÄYTTÄJÄTUKIMUKSEN
TULOKSIA HYÖDYNNETÄÄN
REKISTERIN KÄYTTÖ-
LIITTYMÄN KEHITTÄMISESSÄ.**

Hankkeet

Työturvallisuuskeskuksen hankkeet vastaavat toimialojen ja eri suuruisten työpaikkojen työturvallisuustarpeisiin. Hanketoiminta on vahvasti linkittynyt Työturvallisuuskeskuksen toimiala- ja työalatoimikuntiin. Niiden avulla saadaan tietoa työelämän tarpeista ja toteutetaan käytännönläheisiä hankkeita työpaikkojen tueksi.

Vuonna 2021 hanketoiminnassa painotettiin yhteiskäyttelyä käyttäjien kanssa, digitaalisuutta, yhteistyötä useiden toimijoiden kesken ja uusien teemojen nostamista työturvallisuustyöhön. Vaikuttavuuden huomioiminen läpi hankeprosessin tuotiin vahvemmin esiin.

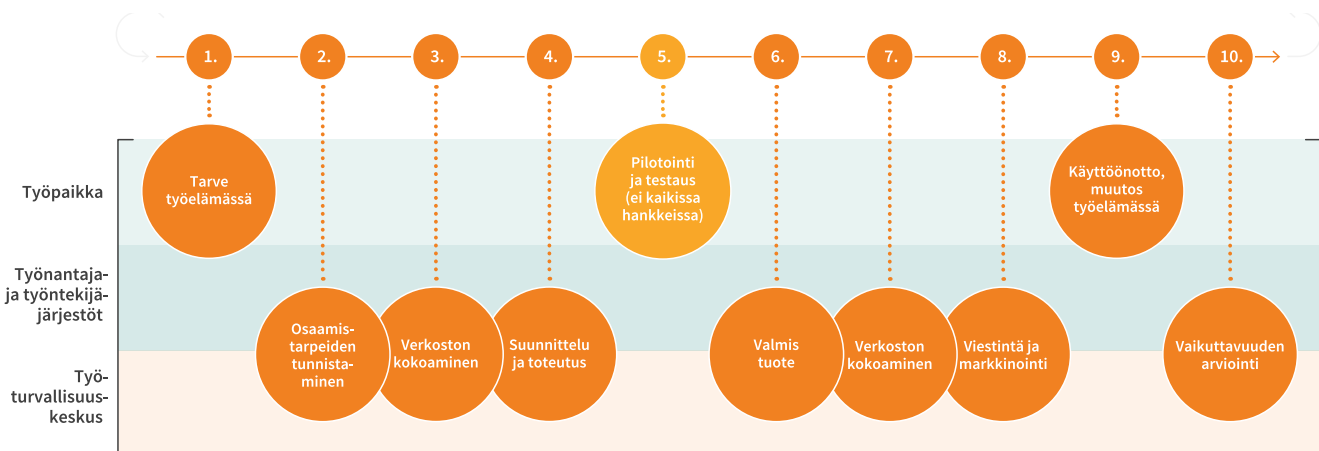
- Työpaikan työturvallisuustoimintaa, osaamista ja kehitystä tukevat digitaaliset toteutukset lisääntyivät vuoden 2021 aikana (animaatiot, videot, kampanjamateriaalit, työohjeistukset ja vuorovaikutteiset materiaalit). Myös käyttäjämäärät kasvoivat näissä toteutusmuodoissa.
- Painettujen julkaisujen tarve väheni entisestään. Toimialojen tarpeet ovat kuitenkin erilaisia, ja myös painettuja oppaita tuotettiin toimialoista mm. kaupan alalle, merenkulkuun ja puualalle.
- Verkosto- ja asiakastapahtumat järjestettiin lähitapahtumien sijaan ala- ja teemakohtaisina webinaareina. Muutamia tapahtumia pystyttiin tekemään hybridi-

muotoisina. Hanketapahtumia oli yhteensä 40, ja niihin oli ilmoittautunut noin 4 300 osallistujaa. Suurimman suosion saivat korona-aiheiset webinaarit, Terveellinen työ-ergonomiakampanjaan ja työsuojeluvaaleihin liittyvät webinaarit sekä kuukausittain järjestettävät sparraustunnit.

- Materiaali- sekä video- ja animaatiotuotannoista tehtiin entistä enemmän ruotsin- ja englanninkielisiä käännöksiä.
- Materiaalit palvelevat erityisesti työsuojelutoimijoita, alan opiskelijoita ja esimerkiksi kaikkia toimialojen erityispiirteistä kiinnostuneita. Digitaaliset sovellukset, työturvallisuuskulttuurin kehitystä tukevat turvatuokit ja tulevaisuustyöpajat sekä pienten työpaikkojen palvelupolku laajensivat työpaikan johdolle suunnattua tarjontaa.
- Hanketoiminnassa hyödynnettiin tutkittua tietoa ja työelämän asiantuntijaverkostojen osaamista. Verkoston osaamista hyödynnettiin muun muassa sisältöjen kirjoittamisessa, puheenvuorojen pitämisessä ja tapahtumien fasilitoinnissa.

Hanketoiminnan tuloksista on kerrottu toimiala- ja työalatoimikuntaosuudessa.

Hankkeen eteneminen ja osapuolet

Strategiset teemat

Korostamme nykyisessä strategiassamme vuosille 2018–2022 teemakohtaista toimintaa toimialakohtaisten hankkeiden rinnalla. Strategiset teemat ovatkin kauden aikana löytäneet hyvin paikkansa osana kokonaisuuttamme. Olemme teematyöskentelyn kautta saavuttaneet uusia ulottuvuuksia kolmessa kaikkia toimialoja koskevissa teemoissa: psykososiaaliset tekijät, sisäilma ja oppilaitosyhteistyö (Turvallisuuskumppani). Teemoja ei etukäteen valittu eikä niiden toimintamuotoa etukäteen suunniteltu. Onkin ollut mielenkiintoista seurata, miten erityyppisesti strategisia teemojamme on viety eteenpäin. Kaikista teemoista on tuotettu uusia näkökulmia, sisältöjä ja työkaluja työpaikkojen tueksi. Kaikista kolmesta teemasta on myös ollut suuri hyöty uuden strategiamme suunnittelussa ja uusien strategisten ohjelmien valmistelussa.

Turvallisuuskumppani

Turvallisuuskumppani-yhteistyö on monialainen yhteistyöhanke, jota koordinoi Työturvallisuuskeskus. Yhteistyössä hankkeessa toimivat Kemianteollisuus ry, Teollisuusliitto ry, Ammattiliitto Pro ry, Ylemmät Toimihenkilöt YTN ry, Kuntatyönantajat KT ry, Opetushallitus, Opiskelijajärjestöt SAKKI ry ja OSKU ry. Verkostojäsenenä on myös Sivistystyönantajat ry (Sivista).

Hankkeen asiantuntijajäsenet ovat sisäministeriöstä ja Turun yliopistosta. Hankkeen verkkosivut löytyvät osoitteesta turvallisuuskumppani.fi.

Turvallisuuskumppani-yhteistyö jatkui haastavasta koronatilanteesta huolimatta, ja vuoden aikana järjestettyihin verkkotilaisuuksiin osallistui yhteensä noin 500 opiskelijaa, opettajaa sekä yritysedustajaa. Opiskelijoita oli tilaisuuksissa lähes kaikilta koulutusaloilta. Jokainen tilaisuus tuotti runsaasti kehittämissideoita ja käytäntöjä, joiden käyttöönottamista tai soveltamista oppilaitokset pohtivat osana omaa turvallisuuden kehittämistyötään.

Uutena avauksena Työsuojeluosaajaksi oppilaitoksessa -itsearviointia sovellettiin ensimmäistä kertaa opettaja muun henkilöstön sisäisen kehittämisen arviointityökaluna kahdessa oppilaitoksessa. Henkilöstölle suunnattujen tilaisuuksien tarkoitus oli tehdä arviointimalli tutuksi ja toisaalta välittää oppilaitoksen johdolle tietoa henkilöstöltä muun muassa turvallisuuskulttuurin, oppimisympäristöjen ja henkilöstön osaamisen kehittämisen tueksi.

Hankkeen toisena sähköisenä työkaluna käytettiin opiskelijoiden turvallisuussuhtautumiskyselyä, jonka tulokset koostettiin oppilaitosten tarpeisiin yhteistyössä Tampereen yliopiston kanssa.

Myös yliopistopilotoinnin valmistelu aloitettiin ja toimintaa päivitettiin kaikille kohderyhmille sopivaksi.

ITSENSÄ JOHTAMINEN KIINNOSTI LAAJALTI.

Psykososiaalinen kuormitus

Teeman sisältöä ohjasi toimialarajat ylittävä strateginen teemaryhmä, joka oli avoin kaikille aiheesta kiinnostuneille toimialaverkoston, hallituksen ja työelämän päihdeasiantuntijat -ryhmän jäsenille. Toimintatavalla haluttiin varmistaa sidosryhmäedustajien mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa strategista teemaa koskeviin palveluihin.

Psykososiaaliseen työkuormitukseen liittyvistä asioista kerrottiin aktiivisesti. Kanavina olivat erityisesti blogi sekä sidosryhmien mediat. Aihepiiriin liittyviä haastatteluita julkaistiin myös Ylen Radio Suomessa, Talouselämässä ja Kauppalehdessä. Lisäksi palvelutarjontaa esiteltiin esihenkilöille Bonnier Pro -verkkopalvelussa.

Palvelutarjontaa täydennettiin turvatuokioaineistoilla Erimieli-syyksien käsittely työssä ja Itsensä johtaminen. Erityisesti jälkimmäistä aineistoa jaettiin laajalti sosiaalisessa mediassa.

Koronapandemian vuoksi avoimet koulutukset toteutettiin verkko-

koulutuksina. Psykososiaalinen työkuormitus oli erittäin suosittu aihepiiri tilauskoulutuksissa. Lisäksi järjestettiin avoimia maksuttomia webinaareja, joissa kerrottiin palvelutarjonnasta ja käsiteltiin työn digitalisoitumista osaamisen näkökulmasta.

Syksyllä valmisteltiin palautumista koskeva video yhteistyössä strategisen teemaryhmän kanssa. Myös Kuormitusvaaka-sovelluksen jatkokehitys käynnistyi.

Marraskuussa toteutettiin jo perinteeksi muodostunut Kevennä kuormitusta -kampanja, jossa haastettiin keventämään psykososiaalista kuormitusta työssä yhdessä ja yksin. Vinkit valittiin siten, että ne on helppo toteuttaa työyhteisön omin voimin ja toimin. Kampanja sai jälleen näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa. Aineistoa jaettiin myös erilaisilla työpaikoilla ja esimerkiksi Etätöiden keittokirjassa (Basam Books).

Vuosi päättyi vuonna 2023 käynnistyneen strategisen ohjelman valmisteluun. Ohjelmassa keskitytään yhteisöjen ja yksilöiden hyvinvointiin.

Sisäilma

Työturvallisuuskeskuksen sisäilmaryhmän tarkoituksena on edesauttaa työpaikkoja ennakoivan sisäilmatoiminnan kehittämiseksi. Ryhmä jatkoi työtä sisäilmahäiriön tunnistamisen parissa. Tavoitteena oli auttaa työpaikkoja tunnistamaan häiriöt ja ryhtymään toimenpiteisiin ennen kuin varsinaista sisäilmaongelmaa ehtii syntyä. Toiminta aloitettiin tammikuussa 2021 pidetyllä työpajalla.

Sisäilmaryhmässä on ollut monialainen edustus. Järjestöistä mukana ovat olleet Sivista, JUKO, Super, Kirkon työmarkkinailaitos, Teollisuusliitto, HALL, Tehy, SPAL, Jyty, KT, PAM, Pro, OAJ, Kiinteistötyönantajat, PALTA ja JHL.

Työskentelyä jatkettiin ohjausryhmässä ja pienryhmässä, joka muodostui työnantajien ja työntekijöiden edustajista sekä Työturvallisuuskeskuksen asiantuntijasta. Tuloksena julkaistiin kaksi infograafia. Verkkosivuston sisällön täydentäminen aloitettiin häiriön varhaisesta tunnistamisesta, ja työ jatkuu vuonna 2022.

Toimialatyö

Työturvallisuuskeskuksen toiminnan kivijalkana on koko historian ajan ollut vahva toimialalähtöisyys, jonka ympärille on kehittynyt kattava verkosto. Toimialaverkosto koostuu neljästä toimialaryhmästä: kuntaryhmä, palveluryhmä, teollisuusryhmä sekä kuljetus- ja logistiikka-ryhmä. Teollisuudessa toimii lisäksi 13 työalatoimikuntaa ja kuljetus- ja logistiikka-aloilla viisi työalatoimikuntaa. Kuntaryhmä kattaa myös seurakunnat, ja palvelualoilla on edustettuna 11 toimialaa. Sekä kunta- että palveluryhmässä ala- ja aihekohtaista yhteistyötä tehdään hankekohtaisesti koottavissa työryhmissä.

Toimialaryhmät ja työalatoimikunnat kehittävät oman toimialansa työturvallisuutta ja tekevät keskenään yhteistyötä. Verkostossa on yhteensä noin 200 jäsentä, jotka edustavat työnantaja- ja palkansaajajärjestöjä sekä niiden jäsenyöpaikkoja.

Kuntaryhmä

Työturvallisuuskeskuksen kuntaryhmä on kunta-alan toimijoiden yhteistyöelin, joka edistää työturvallisuutta, työsuojeluyhteistyötä ja työelämän kehittämistyötä alan työpaikoilla. Ryhmä keskittyy asioihin, jotka koskettavat kunta-alaa ja seurakunta-alaa laajasti.

Kuntaryhmän muodostavat kunnallisen alan ja kirkonalan työmarkkinajärjestöjen edustajat (KT, KiT, Juko, Sote, JAU) ja Kevan edustaja pysyvänä asiantuntijana sekä Työturvallisuuskeskuksen asiantuntijoita.

Kuntaryhmä on perustanut useita hanketyöryhmiä, joka koostuu työmarkkinajärjestöjen edustajista, ulkopuolisista asiantuntijoista ja Työturvallisuuskeskuksen asiantuntijasta.

Kuntaryhmän edustajia on osallistunut useisiin Työturvallisuuskeskuksen työalatoimikuntien yhteisiin hanketyöryhmiin.

Kuntaryhmälle ja sen hankkeille laadittiin viestintäsuunnitelma. Samalla mietittiin myös kuntaryhmän verkkosivuja ja niiden tulevaa uudistusta. Kuntien edustajien palautteen mukaan sivustolta löytyy hyvää ja tarpeellista tietoa, ja julkaisumme ovat ajankohtaisia ja käytettäviä. Kuntaryhmän kokouksissa kuultiin asiantuntijapuheenvuoroja ajankohtaisista teemoista.

Riskit haltuun seurakuntatyössä -tilaisuudet jatkuivat webinaareina, joiden aiheina olivat yhteistoiminnassa sisäilma paremmaksi, monipaikkainen ja monimuotoinen seurakuntatyö, luottamuksen rakentaminen työyhteisössä sekä tunteet ja mielenterveys työssä. Lisäksi webinaareihin liittyvistä aiheista julkaistiin kolme blogikirjoitusta Kirkonkello-verkkolehdestä. Webinaarit saavuttivat erittäin hyvän suosion.

Seurakuntatyön edustajien kanssa aloitettiin Työturvallisuuskorttikoulutuksen muokkaaminen seurakuntatyöhön soveltuvaksi.

Palo- ja pelastustoimen työsuojeluoppaan valmistelua jatkettiin.

Kuntaryhmä jatkoi Aikuisten oikeesti -podcastien tekemistä. Podcast-sarjassa julkaistiin kaksi uutta jaksoa:

- Erimielisyyksien ja ongelmien käsittelytaidot
- Vuorovaikutus ja hyvä työkäyttäytyminen

Julkisen alan työhyvinvointitutkimusta työstettiin yhdessä Kevan kanssa ja se julkaistiin 11.3.2021 Keva-päivässä.

Julkisen alan työväkivalta -hankkeessa tehtiin kunnille ja seurakunnille Epäasiallisen käyttäytymisen käsitteleminen luottamuselimissä -julkaisu, joka lähetettiin jokaiseen kuntaan ja seurakuntaan. Lisäksi kampanjalle tuotettiin tukimateriaalia sosiaaliseen mediaan ennen kuntavaaleja. Piispa Mari Lehtonen ja työelämäasiantuntija Merja Hyvärinen JHL:stä kirjoittivat kaksi blogikirjoitusta.

Väkivallattomuuden päivän webinaari järjestettiin 1.10.2021. Webinaarissa työstettiin myös kuntien tarpeita ja toiveita väkivaltateemasta. Väkivallattoman työpaikan teemasta työstettiin julisteita:

- Meillä puututaan epäasialliseen käyttäytymiseen
- Meidän työpaikka on lyömätön työpaikka
- Väkivaltavapaa alue
- Tässä talossa ei tapella
- Tule hyvällä tuulella - se tarttuu
- Lisäksi tehtiin itse muokattava tulostettava julistepohja, johon voi kirjoittaa oman tekstin.

Kuntaryhmä päivitti työsuojeluväliohjeen ja aiheesta pidettiin kunnille suunnattu webinaari 23.3.2021. Kirkon ala päivitti myös oman väliohjeensa. Työsuojeluväleista pidettiin yhteinen sparraustunti julkisen- ja yksityisen sektorin kanssa.

Sinunkin työsi on aivotyötä -julkaisu valmistui. Julkaisu käsittelee kognitiivista ergonomiaa.

Kuntaryhmä järjesti Terveellinen työ - näkökulmia julkisen alan ergonomiasta koronan jälkeen -webinaarin 22.9.2021 yhdessä Työterveyslaitoksen kanssa. Tilaisuus liittyi Terveellinen työ -kampanjaan.

Palveluryhmä

Työturvallisuuskeskuksen palveluryhmä on yksityisten palvelualojen yhteistyöelin. Palveluryhmään kuuluu kahdeksan työnantajan ja kymmenen palkansaajien edustajaa. Jäsenet hyväksytään palveluryhmän kokouksissa liittojen ehdotusten pohjalta. Yksityiset palvelualat kattavat kymmenkunta toimialaa: ICT-ala, kaupan ala, kulttuuripalvelut, matkailu- ja ravintola-ala, rahoitus-ala, kiinteistöala, opetusala sekä sosiaali- ja terveysalat. Joillakin yksityisillä palvelualoilla on rajapintoja muihin toimialoihin.

Korona-ajan toiminnassa painottuivat verkkoaineistot, verkkokoulutus ja webinaarit. Toimialat ylittävät ja toimialakohtaiset hankkeet sekä verkkokoulutus moninaisilla sisällöillä olivat palveluryhmän keskeistä toimintaa. Työsuojelun peruskoulutuksen ohella etä- ja hybridityöaiheisille koulutuksille oli runsaasti kysyntää.

Palveluryhmän tuottamat digitaaliset aineistot Sosiaalisen median työkäyttö - työsuojelunäkökulma, Luottamuksen rakentaminen työyhteisön vuorovaikutuksessa, Etäjohtaminen ja virtuaalinen vuorovaikutus työyhteisössä, Työ ja mielenterveys, Osatyökykyisyys työyhteisössä, Yhteistoiminta ja vuorovaikutus työyhteisössä, Etätyössä turvallisesti sekä Kiinteistöhuollon ergonomia olivat ahkerassa käytössä.

Etätyössä turvallisesti -julkaisusta toteutettiin ruotsinkielinen käännösversio. Uusi yhteistoiminta ja vuorovaikutus työpaikan arjessa -digijulkaisu ja -webinaari saivat paljon latauksia, osallistujia ja erinomaista palautetta. Palveluryhmän julkaisuista kaikkien aikojen tilatuin Epäasiallisen kohtelun ehkäisy ja käsittely työpaikalla -julkaisu uudistettiin ja käännettiin englannin ja ruotsin kielille.

Uutena toimintamuotona toteutettiin työhyvinvointi- ja työsuojeluaiheisia webinaareja tallenteineen.

Yhteishankkeista palveluryhmän jäseniä oli mukana sisäilmahankkeessa, eettisen kuormituksen hankkeessa, sosiaali- ja terveydenhuoltoalan ergonomiaverkostossa (Sotergo) ja Hyvinvointi digitaalisessa työssä -hankkeessa.

Yksityisten palveluajolojen sekä asiantuntija- ja toimistotyön perus- ja täydennyskoulutusta toteutettiin verkkokursseina. Luentoja ja

seminaareja eri aiheista toteutettiin webinaareina. Suosittuja aiheita avoimissa ja tilauskoulutuksissa työsuojelun peruskoulutuksen ohella olivat etä- ja hybridityö, luottamus ja työyhteisön ristiriitatilanteet.

Digijulkaisuista luetuimmat olivat Sosiaalisen median työkäyttö - työsuojelunäkökulma, Luottamuksen rakentaminen työyhteisössä ja Etäjohtaminen ja virtuaalinen vuorovaikutus työyhteisössä. Yli sadan tilatun painetun julkaisun listalla palveluryhmän tuottamista julkaisuista olivat Voi hyvin puhelinpalvelutyössä sekä Epäasiallisen kohtelun ehkäisy ja käsittely työpaikalla. Ladatuimpien PDF-aineistojen listalla olivat Toimistotyön vaarojen tunnistaminen -lomake, Esimiesten perehdyttäminen - keskeinen lainsäädäntö tutuksi -julkaisu ja Etätyön työolojen ja työympäristön arviointi -lomake.

Valmistuneet hankkeet, julkaisut ja aineistot

- Haastavan asiakkaan kohtaaminen puhelin- ja verkkopalvelutyössä -digijulkaisu
- Yhteistoiminta ja vuorovaikutus työpaikan arjessa -digijulkaisu
- Yhteistoiminta ja vuorovaikutus työpaikan arjessa -webinaari ja -tallenne
- Epäasiallisen kohtelun ehkäisy ja käsittely työpaikalla (uudistus), käännösversiot englanti ja ruotsi
- Kaupan työsuojelu (painettu, uudistus)
- Elokuva- ja tv-tuotantoalan oppaan tiivistelmä englanniksi
- Etätyössä turvallisesti -digijulkaisun ruotsinkielinen käännös
- Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokyselyn ruotsinkielinen versio
- Voi hyvin työssä -opas (yhteishanke kuntaryhmän kanssa)

Terveydenhuolto- ja sosiaalialan potilassiirtoergonomian tiedonvälitysverkoston (kuntaryhmän ja palveluryhmän yhteinen toimintamalli) seminaari toteutettiin webinaarina 23.9.2021 teemalla Poikkeusolot, resilienssi, uudistaminen - mitä opittiin, mitä tarvitaan nyt ja miten mennään tulevaisuuteen?

Muut avoimet koulutukset ja hanketapahtumat

- Työhyvinvointi etätöissä ja monipaikkaisessa työssä
- Haastavan asiakkaan kohtaaminen
- Sosiaalisen median työkäyttö - työsuojelunäkökulma
- Monimuotoisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo työyhteisössä
- Luottamuksen rakentaminen työyhteisössä
- Työhyvinvoinnin portaat -kurssi
- Työturvallisuuden perusteita esihenkilöille -verkkoluentosarja
- Oman työkuormituksen kokonaisuus näkyväksi
- Huono työkäytös ja häirintä kielletty
- Työuupumus esihenkilön silmin
- Psykososiaalinen kuormitus hallintaan
- Vuorovaikutus ja viestintä työhyvinvoinnin tukena
- Työhyvinvointikortti
- Työn digitalisoituminen osaamisen näkökulmasta
- Turvatuokio

Teollisuusryhmä

Työturvallisuuskeskuksen teollisuusryhmä on teollisuuden alojen työalatoimikuntien yhteistyöelin, joka edistää työturvallisuutta, työsuojeluyhteistyötä ja työelämän kehittämistyötä teollisuuden työpaikoilla. Teollisuusryhmän keskeisenä tehtävänä on seurata ryhmään kuuluvien työalatoimikuntien toimintaa, tehdä yhteistyötä niiden kanssa ja tuottaa ajankohtaisia työturvallisuusaineistoja ja työelämän kehittämisaineistoja.

Teollisuusryhmän kokoonpano

Työnantajan edustajat

Elintarviketeollisuusliitto ry, Rakennusteollisuus RT ry, Kulutustavararyhmä ry, Teknologiateollisuus ry, Kemianteollisuus KT ry, Palvelualojen työnantajat PALTA ry

Toimihenkilöiden edustajat

Ammattiliitto Pro ry, Insinööriliitto IL ry, YTN

Työntekijöiden edustajat

Rakennusliitto ry, Teollisuusliitto ry, Paperiliitto ry

Teollisuudessa tuotannon positiivinen kehitys on jatkunut koronakriisistä huolimatta. Tapaturmavakuutuskeskuksen ennusteen mukaan työtapaturmien hyvä kehitys pysähtyy ja työtapaturmien määrä tulee nousemaan. Syöpävaaralliset aineet, seokset ja työmenetelmät ovat edelleen merkittävä riski teollisuudessa työskentelevien työntekijöiden terveydelle. Työperäiseen syöpään sairastuu Suomessa arviolta 1 000 henkilöä. Työperäiset syövät ovat pääasiassa hengityselinten syöpiä.

Teollisuusryhmän painopisteenä vuodelle 2021 oli tiedottaminen uudesta asetuksesta tuottamalla neljä teema-artikkelia. Vuoden 2020 alussa asetuksella tuli voimaan sitovat raja-arvot 25 syöpävaaralliselle tekijälle. Niiden myötä työnantajan tulee huolehtia entistä tarkemmin, etteivät työntekijät altistu syöpää aiheuttaville tekijöille. Syöpävaarallisilla tekijöillä tarkoitetaan syöväälle altistavia aineita, seoksia ja työmenetelmiä. Niiden käytössä on huomioitava HTP-arvot (haitalliseksi tunnettu pitoisuus) ja sitovat raja-arvot.

Autoalan työalatoimikunta

Autoalan työalatoimikunta kokoon-tui laajalla kokoonpanolla kaksi kertaa ja puheenjohtajisto neljä kertaa viime vuoden aikana. Autoalan ajankohtaiswebinaariin osallistui yli 40 henkilöä, ja autoalan markkinointipaketti saatiin valmiiksi. Alan työsuojeluoppaan päivitystarvetta tarkasteltiin, ja jo olemassa olevista hankkeista välitettiin tietoa kentälle. Selvitimme ASA-lainsäädännön muutosten vaikutuksia alan työpaikoille. Lisäksi autoala osallistui myös kemianteollisuuden ja autoliikenteen yhteishankkeeseen tuulilasien turvallisuudesta ja hanke saatiin valmiiksi.

Metsäalan työalatoimikunta

Metsäalan painopisteenä vuonna 2021 oli vierialueiden ja asuinrakennusten sekä muiden kiinteistöjen välittömään läheisyyteen kasvaneiden puiden hoidollisessa karsimisessa ja kaatamisessa tapahtuvien työtaturmien alentaminen. Tällaisen suurikokoisen puun sijainti rakennusten lähellä tekee sen karsimisesta tai kaadosta erityistä

ammattitaitoa ja tekniikkaa vaativan toimenpiteen. Vaarana on omaisuuden vahingoittumisen lisäksi riski vakaville henkilövahingoille.

Työturvallisuuskeskuksen metsäalan työalatoimikunnan tuottaman kiipeilykaatovideon tarkoituksena on osoittaa, kuinka vaativa työsuoritus puun turvallinen pystyyn karsiminen ja kaataminen on. Ilman koulutusta, oikeaa välineistöä ja tekniikkaa sitä ei pidä lähteä milloinkaan suorittamaan omatoimisesti.

Paperiteollisuuden työalatoimikunta

Paperiteollisuuden työalatoimikunnan painopisteenä vuonna 2021 oli yhteinen työpaikka. Ulkopuoliset palveluntarjoajat eivät aina tunne tai tunnista isäntäyrityksen työskentelyolosuhteisiin liittyviä vaaratekijöitä. Kiireen vuoksi pehdyttäminen voi jäädä puutteelliseksi varsinkin projekteissa, joissa aikataulut ovat hyvin kireitä, sekä kunnossapitotöissä, joita joudutaan usein tekemään tuotannon ehdoilla.

Työalatoimikunta tuotti Onnistutaan yhdessä -animaation. Animaation avulla halutaan tukea ja varmistaa, että kaikki työntekijät, urakoitsijat ja aliurakoitsijat sekä näiden työntekijät toimivat turvallisesti yhteisellä työpaikalla ja pääsevät kotiin terveinä.

Puuteollisuuden työalatoimikunta

Työalatoimikunnan painopisteenä vuonna 2021 oli puupöly. Puupölylle arvioidaan Suomessa altistuvan noin 40 000 työntekijää. Puutuoteteollisuudessa puupölyn hallinnan tarvetta on lisännyt Euroopan unionin kovapuupölylle asettama uusi, sitova raja-arvo sekä ASA-lainsäädännön muuttuminen, mikä edellyttää kaikelle lehtipuupölylle työssään altistuvien ilmoittamista.

Puuteollisuuden työalatoimikunta päivitti 40-sivuisen Puupölyn hallinta puuteollisuudessa -oppaan, jonka tarkoituksena on tuoda esiin puupölyaltistumiseen liittyviä riskejä ja esittää pölynpoiston tehostamisen ja toteuttamisen pääperiaatteet.

Oppaassa korostetaan, että pelkät hengityksensuojaimet eivät ole riittävä toimenpide puupölyn hallinnassa. Ensisijaisesti tulisi pyrkiä vaikuttamaan pölypäästöön, esimerkiksi mahdollisimman vähän pölyä tuottavien työstömenetelmien valinnalla ja siivouksessa paineilmapuhalluksen minimoimisella. Lisäksi tuotettiin puupölystä tietokortti, jossa kerrotaan lyhyesti puupölyaltistuksesta, sen raja-arvoista, ilmoitusvelvollisuudesta ASA-rekisteriin, terveyshaitoista ja hallintakeinoista.

Työalatoimikunta on mukana myös vuosina 2020–2022 Työsuojelurahaston rahoittamassa tutkimushankkeessa Puupöly ja uusi sitova raja-arvo – vaikutetaanko tiedottamisella altistumiseen ja työoloihin? Tavoitteena on selvittää tiedottamisen vaikutusta puupölylle altistumisen tasoon ja tietämykseen puupölyasioista ja tuottaa ohjeistusta puupölylle altistumisesta ja sen hallinnasta työpaikoille. Hankkeessa on hyödynnetty työalatoimikunnan tuottamaa päivitettyä opasta ja tietokorttia.

Maatalousalojen työalatoimikunta

Ajettavien pientyökoneiden turvallisuusopas julkaistiin ruotsiksi ja siitä tiedotettiin Työturvallisuuskeskuksen kanavien lisäksi mm. Nordic Meeting on Agricultural Occupational Health & Safety -tilaisuudessa syyskuussa 2021 Norjassa sekä eLepaa-näyttelyssä syksyllä 2021 Luonnonvarakeskuksen kanssa yhteistyössä. Ruotsinkielisestä oppaasta lähetettiin myös lehdistötiedote ruotsinkielisiin päivälehtiin.

Maatalouden työturvallisuusoppaan päivittäminen aloitettiin, samoin maatalousalojen toimijoiden yhteisten verkkosivujen ideointi. Tavoitteena on kerätä maatalousaloille

tuotettua materiaalia yhteen paikkaan. Maatalouden perehdytysvideo Suomen maataloille tuleville ulkomailaistautaisille työntekijöille käsikirjoitettiin ja kuvattiin. Video on tarkoitettu julkaista maaliskuussa 2022.

Kumiteollisuuden ja autorengasalan työalatoimikunta

Alan työsuojeluopasta päivitettiin ja työtä jatketaan vuoden 2022 alussa. Vuoden aikana pilotoitiin uutta Työturvallisuuskortin alakohtaista moduulikoulutusta ja kehitettiin materiaalia. Tärinäselvityshanke saatiin valmiiksi. Rengasturvallisuuskortin ja Työturvallisuuskortin fuusioitumismallia pilotoitiin mm. verkkokoulutuksena.

Teknologia-alojen työalatoimikunta

KAMAT-korteista tehtiin työpaikkakysely alkuvuodesta 2021 ja sen tuloksia tarkasteltiin kesälomien jälkeen. Tulosten perustella korttien uudistus on todettu hyväksi ja sisältöä selkeyttäväksi. Korteja käyttävät edelleen enemmän työterveyshuollon asiantuntijat kuin työsuojelun yhteistoimintahenkilöt. Työ korttien näkyvyyden parantamiseksi jatkuu.

Teknologia-alojen työpaikkojen käyttöön julkaistiin Taunokin tekee turvallisesti -työkirja. Työkirjan tavoitteena on alentaa keskustelua työturvallisuuden vaikeistakin asioista. Työkirjaa voidaan käyttää tukena työntekijöiden perehdytyksessä sekä esimiehen apuna työsuojelun pulmatilanteiden tullessa vastaan. Teknologia-alojen työalatoimikunta jatkoi verkkosivujen sisällöntuotantoa ja jatkaa sitä edelleen vuonna 2022.

Elintarvikealojen työalatoimikunta

Elintarvikealojen työalatoimikunnan maksuttomat alakohtaiset webinaarit jatkuivat kone- ja kemikaaliturvallisuusaiheilla. Ajankohdaispäivässä puhuttiin kattavasti elintarvikealan pölyistä ja niiden terveys- ja turvallisuusriskeistä.

Elintarvikealan työpaikoille tuotettiin tietokortit gluteenittomista jauhoista ja elintarvikealan pölyräjähdyksistä.

Seinäjoen ammattikorkeakoulussa teetettiin opinnäytetyönä myymäläleipomuksen kuormitustekijöiden kartoittaminen. Työn tuloksena syntyi kuormitustekijöiden kartoittamisesta malli, jota voi hyödyntää jatkossakin. Lisäksi kartoitustyön pohjalta opiskelijat laativat ylä- ja alaraajakuormitukseen työhön taukojumppaohjeet. Ohjeet tuotettiin sekä työpaikan seinälle tulostettavina kuvallisina ohjeina että neljänä erillisenä taukojumppavideona.

Edellisen vuoden ergonomiavideo Pekan tarina käännettiin englanniksi. Video on kuvattu Nestlen Turun lastenruokatehtaalla ja on liitteenä mukana Euroopan työterveys- ja työturvallisuusviraston Hyvien käytäntöjen kilpailuehdotuksessa.

Viestintäalan työalatoimikunta

Viestintäalojen työalatoimikunnassa aloitettiin Graafisen alan työturvallisuusoppaan päivittäminen.

Jakajien tapaturmataajuus on edelleen yksi korkeimpia, joten työturvallisuustietouden jalkauttaminen maksuttoman verkkokurssin avulla on ollut yksi työalatoimikunnan keskeisiä tavoitteita. Jakajan työturvallisuus-verkkokoulutusmateriaali on ollut käytössä noin kaksi vuotta, ja nyt se uudistettiin saatujen käytökokemusten ja toiveiden mukaisesti tiiviimmäksi ja helppokäyttöisemmäksi. Verkkokurssi päätettiin kääntää myös englanniksi.

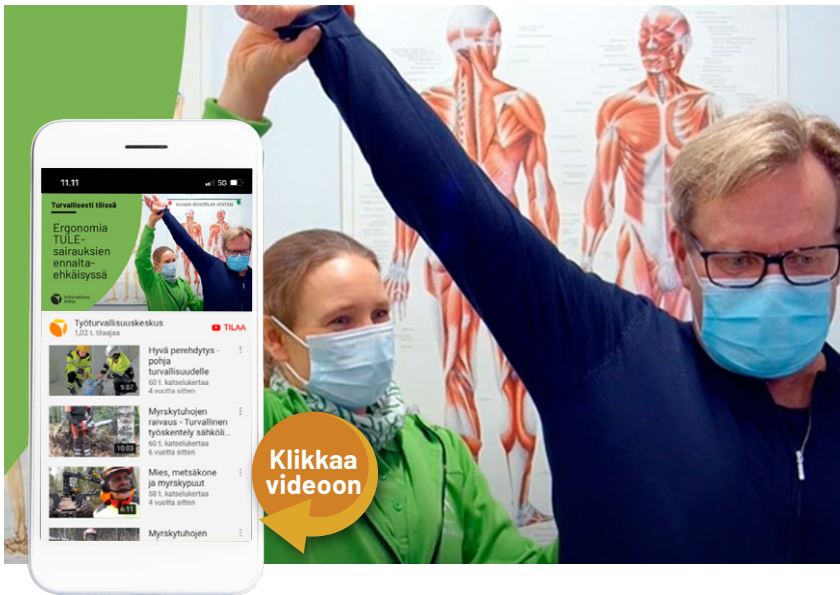
Maalittaminen ja siihen liittyvä ennaltaehkäisevä työ työturvallisuuslainsäädännön näkökulmasta on ollut työalatoimikunnassa toinen keskeinen teema, ja siinä on toiminut oma työryhmänsä. Työryhmä on tutustunut mm. YLEn Hyvin Sanottu-hankkeeseen, jossa Työturvallisuuskeskus on mukana. Työryhmä on vuoden aikana muotoutunut, laajentunut ja kehittänyt toimintaansa. Vuoden lopulla viestintäalan työryhmä yhdistyi kuntaryhmän vastaavan työryhmän kanssa ja tärkeää aihetta edistetään nyt yhteistyössä.

Tekstiili- ja kenkäteollisuuden työalatoimikunta

Tekstiilin ja kengän työsuojeluopas, jonka tarkoituksena on viedä perustietoa tekstiili- ja kenkäteollisuuden työpaikoille, valmistui hanketuotoksena loppuvuodesta 2021. Ergonomia ja tuottavuus -jatkohankkeessa tuotettiin Tauota työtäsi -animaatio, joka julkaistiin vuoden 2022 alussa. Tekstiilihuoltoalan perehdytys- julkaisua tehtiin ja se viimeistellään vuoden 2022 alussa.

Rakennusalojen työalatoimikunta

Rakennusalojen työalatoimikunnan työssä koronapandemian vaikutukset näkyivät edelleen vahvasti. Pandemia-ajan tuomista haasteista huolimatta toteutimme kaksi hanketta. Hankkeina olivat erilaisten työlupamallien tekeminen sellaisissa rakennusalojen työtehtävissä, joissa vaaditaan kirjallista lupaa. Näitä lupapohjia valmistui neljä kappaletta: henkilönostimen, taakan kiinnittäjän, linkkunosturin ja trukin käyttöluja. Lupapohjien lisäksi saimme päivitettyä rakennustyöhön liittyvän sukellustyön turvallisuusoppaan.

Sähköalojen työalatoimikunta

Työalatoimikunta toteutti hankkeen, jossa edellisvuonna valmistuneille pylvästyön turvallisuutta käsitteleville videoille tehtiin haitarimuodossa oleva esite. Tämän hankkeen lisäksi työalatoimikunta aloitti suuren hankkeen, jossa muutetaan työturvallisuusohjeet (STO-asiakirjat) oppaaksi.

Kemianteollisuuden työalatoimikunta

Kemian- ja lasiteollisuuden työalatoimikunta julkaisi keväällä 2021 kolme animaatiota Kemikaaliturvallisuus työpaikalla -sarjan jatkoksi. Animaatiot sopivat kaikkien alojen työpaikoille. Animaatioiden nimet ovat Hyvä kemikaalien hankintakäytäntö, Käyttöturvallisuustiedote hyötykäyttöön ja Kemiallisten tekijöiden riskienhallinta. Työalatoimikunta osallistui myös autoalan, autoliikenteen, kumi- ja autonrenkasalan sekä kemianteollisuuden yhteishankkeeseen Turvallinen tuulilasi.

Muita hankkeita olivat Kemikaaliturvallisuus työpaikalla -oppaan päivitys, Perehdytys - nuoret työpaikalla -esihenkilömateriaalin valmistelu sekä Turvallisuusajattelu-podcastit, jotka kaikki julkaistaan vuoden 2022 aikana.

Kuljetus- ja logistiikkaryhmä

Kuljetus- ja logistiikkaryhmän tavoitteena on edistää ja lisätä yhteistyötä yli toimialarajojen sekä lisätä työturvallisuutta ja työhyvinvointia näillä toimialoilla. Ryhmä päätti kolmesta yhteishankkeesta vuodelle 2022.

Autoliikennealan työalatoimikunta

Autoliikennealalla jatkoimme Kuljetusketjun turvallisuus -verkkosivuston kehittämistä. Kuljettajan turvallinen työpäivä -animaatiohankkeen ensimmäinen osa valmistui. Lisäksi alakohtainen työsuojeluopas päivitettiin. Autoliikenne osallistui myös kemianteollisuuden ja autoalan yhteishankkeeseen, joka koski tuulilasien turvallisuutta.

Satamaoperointialan työalatoimikunta

Satamaoperointiala järjesti Työturvallisuuskeskus ja työalatoimikunta tutuksi -tilaisuuden Porissa. Syksyllä toteutettiin Seinäjoella satamaseminaari, johon osallistui yli 70 henkilöä. Keväällä pidettiin Ajankohtaista satamaoperointialan työturvallisuudesta -webinaari. Työsuojelun peruskurssi pilotoitiin monimuotokoulutuksena. Päivitimme alan työsuojeluoppaan ja

teimme työsuojelukyselyn, jonka tuloksia hyödynnettiin muun muassa vuoden 2022 hanke- ja koulutus-suunnittelussa.

Ilmailualan työryhmä

Koronapandemia on vaikuttanut erittäin paljon koko ilmailualaan, mikä on vaikuttanut huomattavasti toimialaverkoston työhön. Hankkeet on toistaiseksi jäädytetty, ja muu näkyvyyttä lisäävä toiminta on siirtynyt tuleville vuosille. Ilmailuryhmän toimialalla oli vuoden 2021 aikana edelleen paljon lomautuksia. Kesällä hieman lisääntynyt matkailu piristi alaa jonkin verran.

Merenkulkualan työalatoimikunta

Koronapandemia vaikutti edelleen merenkulkualaan, joskin rahtiliikenne toimii liki normaalisti. Matkustajaliikenteen osalla runsaat lomautukset jatkuivat. Myös merenkulun toimialaverkoston hankkeet on toistaiseksi jäädytetty, ja muu näkyvyyttä lisäävä toiminta on siirtynyt tuleville vuosille.

Viestinvälitys- ja logistiikka-alan työalatoimikunta

Terminaali yhteisenä työpaikkana -hanke eteni kuluvana vuonna. Lisäksi tulevina vuosina työalatoimikunnan näkyvyyttä tullaan lisäämään runsaasti.

Raideliikenteen työalatoimikunta

Työalatoimikunnan perustamiskokous pidettiin joulukuussa alalla toimivien keskeisten liittojen yhteistyönä. Toimikunnan työ käynnistyy virallisesti keväällä 2022, kun asianomaiset liitot ovat nimenneet edustajansa työalatoimikuntaan.

Sähköiset työkalut ja palvelut

Digitaalisten materiaalien (80 000 latausta) ja sovellusten käyttömäärät (1 021 uutta käyttäjää) ja videoiden katselumäärät (220 000 katselua) jatkoivat nousuaan vuonna 2021.

Asiakkaat latasivat eniten lyhyitä ja tiiviitä käytännön työturvallisuustyötä opastavia materiaaleja Työturvallisuuskeskuksen sivuilta. Digijulkaisuista työhön perehdyttäminen, psykososiaalisen työkuormituksen hallinta, sosiaalisen median työkäyttö ja luottamuksen rakentaminen työyhteisössä kiinnostivat asiakkaita eniten. Videotuotantojen kärjessä olivat myös perehdyttämistä, työn vaarojen selvittämistä ja psykososiaalisen työkuormituksen hallintaa opastavat videot. Myös nostot, yhteisen työpaikan ja sisäisen liikenteen tematiikka kiinnostivat.

TTK-botti

Tammikuussa 2021 avattiin asiakaspalvelurobotti TTK-botti. Vuoden aikana robotti vastasi 4 321 asiakaskysymykseen. Chatbotin tueksi avattiin marraskuussa 2021 livechat ja mahdollistettiin henkilökohtaisten palvelupyyntöjen jättäminen.

Digitaaliset sovellukset

	Sovellusten esittelysivuilla vierailleet 2021	Sovellusten kirjautumissivulla vierailleet 2021	Rekisteröityneiden kokonaismäärä
Kuormitusvaaka	2 503	20 165	1 339
Kehittämispolku	1 498		650
Työhyvinvointikyselyt (Työhyvinvointiarvio, Yksilötutka, Työkaariarvio)	6 233	5 490	1 682
Tapaturmatutka	1 649		
Työturvallisuustutka (julkaistu 20.12.2021)	32		

Työhyvinvointikyselyt ja Tapaturmatutka

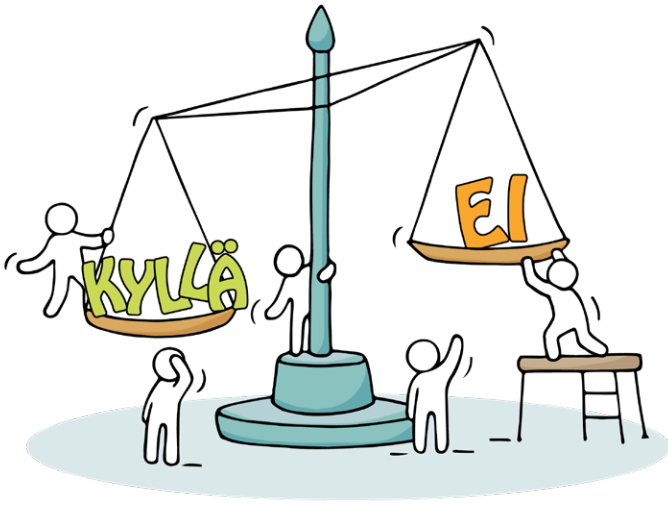
Työturvallisuuskeskus tarjoaa työpaikoille maksuttomia sovelluksia työturvallisuustyön johtamiseen. Tapaturmatutkan avulla työpaikka voi koostaa tapahtuneet työtapaturmat ja oppia tapaturmien hallintaa.

Työhyvinvointi- ja työkaariarvio, Yksilötutka ja Kehittämispolku-testi auttavat työpaikkaa selvittämään henkilöstön näkemyksiä työhyvinvoinnin nykytilasta ja kehittämisen kohteista. Kullakin kyselyllä on oma profiilinsa.

Rekisteröityneiden käyttäjien määrä jatkoi kasvua, ja rekisteröityneitä käyttäjiä sovelluksilla on yhteensä 3 671. Suosituin sovelluksista oli Kuormitusvaaka, jonka piiriin tuli 572 uutta rekisteröitynyttä käyttäjää vuoden 2021 aikana. Toiseksi suosituin oli Yksilötutka-kysely, jonka toteutti runsaat 200 käyttäjää vuoden 2021 aikana.

Työturvallisuustutka

Digitaalisten sovellusten työkalupakki kasvoi joulukuussa 2021 yhdellä uudella sovelluksella, Työturvallisuustutkalla. Maksuton sovellus tukee pienten ja keskisuuren työpaikkojen johtoa työn vaarojen tunnistamisessa ja riskien arvioinnissa. Työturvallisuustutkalla voi tunnistaa työn vaara- ja kuormitustekijät, arvioida riskien suuruuden, määrittää toimenpiteet ja arvioida jäljelle jäävät riskit. Se palvelee eri alojen työpaikkoja. Työturvallisuustutkan sisällöt pohjautuvat sosiaali- ja terveysministeriön vaaratekijäluetteloihin. Asiakas voi muokata vaaratekijäluetteloita oman työpaikkansa tarpeisiin.

Kuormitusvaaka

Kuormitusvaaka on maksuton sovellus, joka auttaa

- tunnistamaan ja ehkäisemään haitallista psykososiaalista työkuormitusta
- vahvistamaan työn voimavaroja
- kohdentamaan toimenpiteitä ennakoivasti
- kohdentamaan toimenpiteitä, kun haitallista työkuormitusta on syntynyt.

Toimintavuonna Kuormitusvaaka julkaistiin englanniksi ja ruotsiksi. Syksyllä käynnistettiin Kuormitusvaakan jatkokehitys, jonka tavoitteena on tukea esihenkilöitä ja työntekijöitä toimimaan psykososiaalisen työkuormituksen hallinnan eri vaiheissa ja ohjata heitä Työturvallisuuskeskuksen aineistojen ja palveluiden ääreen. Sovellus muun muassa sisällytettiin työurajohtamisen oppimispolkuun Keväällä.

Turvatuokio

Turvatuokion tavoitteena on, että työturvallisuutta parannetaan työpaikalla yhdessä askel kerrallaan arjen tekojen ja opitun jakamisen kautta. Turvatuokio sisältää sopivassa suhteessa tietoa ja keskustelua valitusta temasta ja siihen liittyvästä kehittämistarpeesta. Turvatuokion voi ohjata kuka vain työyhteisöön kuuluva.

Turvatuokio-webinaarissa ohjaaja saa valmiin tietosuuden, asiantuntijaohjausta ja vertaisverkoston tuen oman Turvatuokion suunnitteluun ja järjestämiseen työpaikallaan.

Turvatuokio-ohjaajien webinaareissa opastetaan hyödyntämään Työturvallisuuskeskuksessa jo olemassa olevaa materiaalia.

Työturvallisuuskeskus järjesti vuonna 2021 työpaikan turvatuokioiden ohjaajille neljä maksutonta webinaaria:

- Erimielisyydet työssä ja työpaikalla
- Katse omiin ergonomisiin työtapoihin
- Itsensä johtaminen
- Kevennä kuormitusta ergonomia huomioiden

Osallistujia webinaareissa oli 206. Palautekyselyissä osallistujat antoivat webinaarien hyödyllisyydestä arvosanan 4–5 (asteikolla 1–5). Turvatuokio-webinaarin NPS-luku (miten todennäköisesti suosittelisit kollegalle) oli parhaimmillaan 92.

Turvatuokio-ohjaajien materiaalit kootaan Työturvallisuuskeskuksen verkkosivuille.

Muu verkostotoiminta

Työelämän kehittäminen on tänä päivänä hyvin verkostomaista. Työturvallisuuskeskuksella on oman toimiala- ja työmarkkinaverkoston lisäksi lukuisa joukko muita tärkeitä yhteistyökumppaneita. Työturvallisuuskeskus on aktiivinen kumppani, joka toimii omilla vahvuuksillaan, tuntee rajansa ja antaa muille organisaatioille niille kuuluvan arvon. Työturvallisuuskeskuksella on siten oma selkeä roolinsa osana suomalaista työturvallisuuden yhteistyöverkostoa eli ”työsuojeluperhettä”.

Kumppaneitamme on paljon, mm. työsuojeluhallinto, Tapaturmavakuutuskeskus, Työsuojelurahasto, Työterveyslaitos ja Suomen pelastusalan keskusjärjestö SPEK, Laatuokeskus, Turvapuistot, STYL ja Rateko.

Yksi merkittävä askel sidosryhmäyhteistyössä oli Työterveyslaitoksen kanssa allekirjoitettu kumppanuussopimus, jolla terävöitettiin ja systematisoitiin yhteistyötämme.

Seuraavassa on kuvattu tarkemmin joitakin yhteistyömuotojamme kumppaneidemme kanssa.

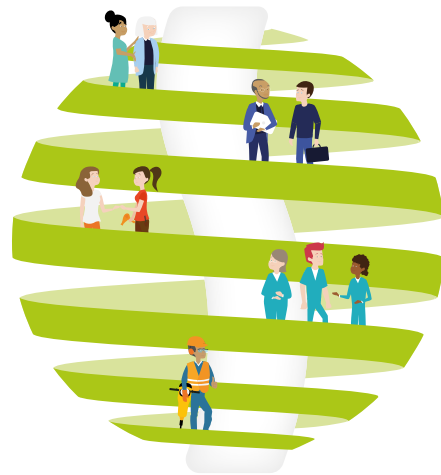
Terveellinen työ -kampanja

Työturvallisuuskeskus järjesti kaksi webinaaria osana Työterveyslaitoksen koordinoimaa Terveellinen työ -kampanjaa yhdessä Euroopan työterveys- ja työturvallisuusviraston kanssa. Terveellinen työ -kampanjan teemana on vuosina 2020–2022 Työn keventämisen keinot käyttöön. Kampanjassa kevennetään tuki- ja liikuntaelinten sekä aivojen kuormitusta työssä.

Terveellinen ja sujuva työ – suunnitteleamalla tulokseen -webinaari pidettiin 3.6.2021 ja webinaari näkökulmista julkisen alan ergonomiaan koronan jälkeen järjestettiin 22.9.2021.

Kampanjaa edistettiin lisäksi turvatuokioissa, hanke-työssä ja viestinnässä monipuolisesti. Työturvallisuuskeskukseen perustettiin oma toimialat ylittävä ohjausryhmä, jossa ideoitiin niin seminaarien kuin turvatuokioiden ja omien teemasivujenkin sisältöä.

Suomi oli ainoa Pohjoismaa, josta saatiin nimettyjä ehdokkaita Euroopan työterveys- ja työturvallisuusviraston Hyvien käytäntöjen kilpailuun. Pohjoismaiden molemmat kaksi ehdokasta kilpailussa ovat kumpikin Suomesta.

TVK-yhteistyö, virtuaalitiimi

Tapaturmavakuutuskeskuksen ja Työturvallisuuskeskuksen tuottama animaatio sisäisessä liikenteessä sattuneista, työntekijän kuolemaan johtaneista työpaikatapaturmista sijoittui jaetulle toiselle sijalle kansainvälisessä International Media Festival for Prevention -kilpailussa.

Animaatio vaara-alueella työskentelyn riskeistä julkaistiin kesällä 2021. Animaatio liikkumistapaturmista on tuotannossa ja julkaistaan keväällä 2022.

Tapaturmavakuutuskeskuksen kanssa lisättiin viestinnän yhteistyötä ja sovittiin, miten jatkossa voidaan lisätä vuorovaikutusta ennakoon esimerkiksi tulevista julkaisuista. Tällöin molemmat voivat hyödyntää paremmin toisen jo tehtyjä materiaaleja eri aiheista.

Työelämän päihdeasiantuntijat

Työelämän päihdeasiantuntijat -ryhmän tavoitteena on viedä työpaikkojen päihdekulttuuria ennaltaehkäisvään suuntaan siten, että jokaisella työntekijällä on turvallinen ja terveellinen työpaikka. Asiantuntijaryhmä teki infograafin ja sen pohjalta päihdeohjelmaoppaan. Oppaan tarkoitus on tukea työpaikkoja tekemään ja käsittelemään oma päihdeohjelma yhteistoiminnallisesti. Opas auttaa keskustelemaan päihde- ja peliongelmiesta ja niiden haitoista ennakoivasti työyhteisössä. Keskustelu lisää tietoa ja kiinnostusta päihteiden ja pelaamisen vaikutuksista yksilöön ja työyhteisöön.

Toimimme Ehkäisevän päihdetyön verkostossa ja olemme mukana Selvästi hyvää työtä -vastuullisuusohjelmassa. Viestinnässä olemme tuoneet esiin kumppaneiden hankkeita esimerkiksi Tipaton- ja Työelämä pelissä -teemoihin sekä sähköisiin tietopaketteihin lomautettujen tueksi ja päihdehaitattomaan etätyöhön. Päihdeasiantuntijaverkosto on auttanut kumppaneita, jotta laaja joukko on löytänyt sähköiset tietopaketit. Aiheesta järjestettiin myös aamusparraus.

Tapaturmapäivä

Työturvallisuuskeskus keskittyi työtapaturmien ehkäisyyn ja oli mukana Tapaturmien ehkäisyverkostossa, joka on laaja-alainen yhteiskunnallisten toimijoiden verkosto. Pyrkimyksenä on ehkäistä tapaturmia yhteistyössä. Tapaturmapäivää vietetään aina perjantaina kuukauden 13. päivänä ja keskitytään koti-, työ-, vapaa-ajan- ja liikennetapaturmien ehkäisyyn. Vuonna 2021 Tapaturmapäivää vietettiin 13.8. Suomen Punaisen Ristin koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisyhankkeen koordinoimana. Tapaturmapäivä näkyi myös sosiaalisessa mediassa. Työturvallisuuskeskus oli mukana muun muassa Tapaturmapäivän tapaturma-chatissa Twitterissä.

Sosiaali- ja terveydenhuoltoalan ergonomiaverkosto Sotergo

Koronarajoitusten vuoksi perinteinen Sotergo-seminaari järjestettiin webinaarina. Verkostosta valittu suunnitteluryhmä teki webinaarin ohjelman, ja se pidettiin 23.9.2021. Teemana oli poikkeusolot, resilienssi ja uudistaminen – mitä on opittu COVID19-pandemiasta.

Webinaarin lisäksi pidettiin työpaja verkossa. Työpajan aiheena oli ergonomia koronapandemian aikana.

Sote-alojen tapaturmahanke päättyi vuoden 2020 lopussa, mutta se päätettiin siirtää osaksi Sotergo-verkoston toimintaa. Sote-alan tapaturmat eivät ole vähentyneet toivotulla tavalla varsinkaan yksityissektorilla, joten niitä on tärkeä seurata ja kehittää tarvittavia toimenpiteitä.

Työ2030-ohjelma

Työturvallisuuskeskus on mukana Työterveyslaitoksen vetämässä Työ2030-ohjelman ohjaus-, työ- ja viestintä- jaostoissa. Työ2030-ohjelmassa kehitetään uudenlaisia toimintatapoja yhdessä työpaikkojen, toimialojen ja asiantuntijoiden kanssa sekä kannustetaan kokeiluihin. Keväällä 2021 kehittämishjelmassa kokeiltiin verkostomaista, ketterän kehittämisen Fast Expert Teams-toimintamallia. Työturvallisuuskeskus oli aktiivisesti mukana toimintamallin pilotoinnissa. Lisäksi viestimme aktiivisesti ohjelman tavoitteista, kuten toimialojen kehittämishankehausta, ja lisäämme sen tunnettua omalle toimialaverkostollemme.

Työsuojelupaneeli

Työturvallisuuskeskus ja Työterveyslaitos tekevät keran vuodessa työsuojelupaneelikyselyn työsuojelutoimijoille. Vuoden 2021 kyselyssä kartoitettiin työsuojelutoimijoiden roolia ilmastonmuutoksen hillinnässä. Tulokset julkistetaan vuoden 2022 alkupuolella.

Uuden strategian valmistelu

Vuoden 2021 aikana uudistettiin Työturvallisuuskeskuksen strategia vuosille 2023–2027. Uudistukseen osallistui laajasti henkilöstö, toimialaverkosto sekä toimintaympäristö ja asiakkaat. Syksyn aikana laadittiin varsinainen strategia sekä tämän toteuttamiseksi tarvittavien kehittämistoimenpiteiden suunnitelma. Strategia julkistetaan Työturvallisuuskeskuksen verkkosivuilla keväällä 2022.

Hallinto ja henkilöstö

Työturvallisuuskeskuksen toimistossa työskenteli vuoden lopussa 38 henkilöä (liite 2), joista kaksi oli määräaikaista harjoittelijoita. Yksi vakituinen työntekijä oli vanhempainvapaalla. Vakituudesta henkilöstöstä (36) viisi toimi johtoryhmässä ja esihenkilöinä, 19 asiantuntijoina ja 12 toimistotehtävissä. Vuoden aikana vakinaistettiin yksi määräaikainen työntekijä ja palkattiin yksi asiantuntija pois lähteneen tilalle. Lisäksi palkattiin kaksi määräaikaista harjoittelijaa.

Koko henkilöstöstä 24 oli naisia ja 14 miehiä. Johto- ja asiantuntijatehtävissä työskenteli 13 naista ja 11 miestä. Henkilöstön keski-ikä oli 51 vuotta ja keskimääräinen palveluksessa oloaika 11 vuotta.

Henkilöstön kehittymistä ja työssä jaksamista tuettiin systemaattisesti. Etätyöskentelyn ergonomiaan ja psykologiseen kuormittumiseen kiinnitettiin erityishuomiota. Henkilöstöä kannustettiin työhön liittyvään täydennyskoulutukseen ja opintoja tuettiin yhteistoinnassa sovitulla tavalla. Myös kielikoulutusta järjestettiin. Henkilöstön kehittämiskulujen osuus palkkakustannuksista oli 2 %.

Yksilön toimintakyvyn ylläpitoa edistettiin muun muassa liikunta- ja kulttuuriseteleillä. Virkistystoimikunnan

järjestämä toiminta oli koronapandemian vuoksi pitkälti jäissä. Yhteisiä tapahtumia järjestettiin kuitenkin verkon kautta.

Koko henkilöstölle järjestettiin 11 kuukausi-infoa ja 11 hallitusinfoa. Myös valittuihin teemoihin kohdistuvia buusteritilaisuuksia ja henkilöstövalmennuksia järjestettiin kuukausittain. Tammikuussa ja elokuussa järjestettiin henkilöstöpäivät. Nämä kaikki toteutettiin verkossa muutamaa syksyllä järjestettyä tilaisuutta lukuun ottamatta. Työsuojelutoimikunta kokoontui kymmenen kertaa ja yt-ryhmä neljä kertaa.

Työturvallisuuskeskuksen hallitus kokoontui koronapandemian vuoksi tavallista useammin, yhteensä 13 kertaa. Kokouksista yksi oli kaksipäiväinen suunnitteluseminaari. Työturvallisuuskeskuksen hallinto vuonna 2021 on kuvattu liitteessä 1.

Koska korona-aika siirsi kaikki toiminnot verkkoon, kulut olivat selvästi normaalivuotta pienemmät. Työturvallisuuskeskuksen kulut olivat vuonna 2021 yhteensä noin 4,67 miljoonaa euroa, joista 2,6 miljoonaa euroa katettiin Työsuojelurahaston määrärahalta. Tilinpäätös oli noin 72 000 euroa ylijäämäinen.

Liite 1

Hallinto vuonna 2021

Työturvallisuuskeskus ry

Työturvallisuuskeskus ry ylläpitää Työturvallisuuskeskuksen toimistoa. Yhdistyksen jäsenet olivat

- AKAVA ry
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK
- Kirkon työmarkkinalaitos KiT
- Kunta- ja hyvinvointialueuetyönantajat KT
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- STTK ry

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin 15.4.2021.

Työturvallisuuskeskuksen hallitus vuonna 2021

Järjestö	Jäsen	Varajäsen
AKAVA	tasa-arvo ja työympäristöpäällikkö Lotta Savinko	palvelujohtaja Mika Leppinen
EK	asiantuntija Suvi Lahti-Leeve johtava asiantuntija Markku Rajamäki, puheenjohtaja	asiantuntija Katja Leppänen asiantuntija Mika Lallo
KiT	kirkkoneuvos Anna Kaarina Piepponen	työmarkkina-asiantuntija Meri Westerberg
KT	neuvottelupäällikkö Anna Kukka	työelämän kehittämisen asiantuntija Merja Rusanen
SAK	työympäristö- ja tasa-arvoasioiden asiantuntija Anne Mironen, varapuheenjohtaja työympäristöpäällikkö Vesa Kotaviita	asiantuntijalääkäri Riitta Työläjärvi
STTK	sosiaali- ja terveyspolitiikan asiantuntija Ida Nummelin	sosiaalisihteeri Kai Laaksonen työympäristö- ja tasa-arvo -asiantuntija Tanja Luukkanen

Hallitus kokoontui kertomusvuonna 13 kertaa.

Hallituksen jäsenten palkkiot ovat:

kuukausipalkkiot

puheenjohtaja 165 €, varapuheenjohtaja 130 € ja jäsen 80 €

kokouspalkkiot

puheenjohtaja 175 €, varapuheenjohtaja 140 € ja jäsen tai varajäsen 110 €

Tilintarkastajat

Varsinainen Varalla
KHT Hannele Stenmark BDO tilintarkastusyhteisö

Liite 2

Työturvallisuuskeskuksen henkilöstö 31.12.2021

Sari Aksberg..... asiantuntija
Aila Anttila rekisterinhoitaja
Mariann Cousley toimistoassistentti
Anni-Maaria Erola..... viestinnän harjoittelija
Rauno Hanhela toimitusjohtaja
Mika Helin varastonhoitaja
Matias Herranen harjoittelija
Eero Honka asiantuntija
Susanna Hälikkä asiantuntija
Jukka-Pekka Jantunen asiantuntija
Tarja Jämsén talousassistentti
Anssi Kaarnalehto asiantuntija
Lasse Kammonen..... asiantuntija
Asta Koivikko asiantuntija
Mikko Kuivalainen viestintäpäällikkö
Jani-Pekka Leino asiantuntija
Kaarina Maamela koulutusassistentti
Minna Mattila koulutusasiantuntija
Seija Moilanen..... asiantuntija
Pirkko Mäkinen asiantuntija
Päivi Nevasalmi talous- ja henkilöstöpäällikkö
Marina Nikitin toimistoassistentti
Tuomas Nissinen toimistoassistentti
Petri Pakkanen asiantuntija
Pasi Paukkonen asiantuntija
Marjut Pessi..... koulutusassistentti
Ann-Charlotte Peltonen assistentti
Jonna Purje rekisterinhoitaja
Miia Puukka asiantuntija
Päivi Rauramo asiantuntija
Elina Ravantti asiantuntija (vanhempainvapaalla)
Päivi Sarmala..... asiantuntija
Jarna Savolainen..... kehittämisspäällikkö
Markku Tolvanen..... asiantuntija
Marjo Tuomola assistentti
Lisbet Wallstén..... assistentti
Tuuli Vattulainen..... asiantuntija
Tuomas Wuorikoski kehittämisspäällikkö

Liite 3

Tuotelista

Uudet julkaisut

Arbetssäkerhet till sjöss (202037)(PDF)

Behandling av osakligt uppträdande i förtroendeorgan (202112)(PDF)

Be Well at Work - A guide for employees and supervisors on the management of psychosocial stress (202125)(PDF)

Eettinen kuormitus työssä (202118)(PDF)

Epäasiallisen kohtelun ehkäisy ja käsittely työpaikalla - ennaltaehkäise ja puutu (22116)(PDF)

Epäasiallisen käytöksen käsitteleminen luottamuselimissä -opas (202111)(PDF)

Equality Survey for Workplaces (PDF)

Haastavan asiakkaan kohtaaminen puhelin- ja verkkopalvelutyössä - työsuojelunäkökulma (Digijulkaisu)

Jokaisella on oikeus turvalliseen työpäivään -julistheet (202114)(Painettu/tilattava)

Kaupan työsuojelu (29021)(PDF)

Kevennä kuormitusta -minijuliste (PDF)

Må bra i arbetet - En handbok för arbetstagaren och chefen för hantering av psykosocial belastning (202124)(PDF)

Personalrum - Handbok om tillämpningen av bestämmelserna om personalrum på arbetsplatserna (202101)(PDF)

Puupölyn hallinta puuteollisuudessa (20110)(PDF)

Sinunkin työsi on aivotyötä - kognitiivinen ergonomia tukee työhyvinvointia (PDF)

Taunokin tekee turvallisesti (202110)(PDF)

Turvallinen tuulilasi (202119)(PDF)

Turvatapani-korttipeli (202107)(Painettu/tilattava)

Työpaikan päihdeohjelman rakentaminen (202133)(PDF)

Voi hyvin työssä - Opas työntekijälle ja esihenkilölle psykososiaalisen kuormituksen hallintaan (202122)(PDF)

Yhteistoiminta ja vuorovaikutus työpaikan arjessa (Digijulkaisu)

Uudet Youtube-videot

Kiipeilykaato - Turvallinen työskentely puussa
Kiipeilykaato - Vain ammattilaisille sallittua työtä
Kuljettajan turvallinen työpäivä, osa 1
Kevennä kuormitusta -kampanjan vinkit
Taukojumppa alaraajoille 1
Taukojumppa alaraajoille 2
Taukojumppa yläraajoille 1
Taukojumppa yläraajoille 2
Turvallisuuskumppani, Tredu
Turvallisuuskumppani, Careeria
Onnistutaan yhdessä
Ergonomics in prevention of musculoskeletal disorders at work
Overhead crane safety - hazard zones
Nostotyön turvallisuus - Riskit vaara-alueella työskentelyssä
Kemiallisten tekijöiden riskienhallinta
Käyttöturvallisuustiedote hyötykäyttöön
Hyvä kemikaalien hankintakäytäntö
Ergonomia tuki- ja liikuntaelinsairauksien ennaltaehkäisyssä
Exempel på olyckshändelse: Åtgärdande av störning
Exempel på olyckshändelse: Transportbandsolycka
An example of accident: Conveyor belt accident
An example of accident: Dismissal of failure

Päivitetyt julkaisut

Henkilöstötilat - Opas henkilöstötilasäädösten soveltamisesta työpaikoilla (20119)(PDF)
Rakennustyöhön kuuluvan sukellustyön turvallisuusohje (202113)(PDF)
Rengasalan tärinäopas (201908)(PDF)
Tekstiilin ja kengän työsuojelu (202109)(PDF)
Työterveyshuolto - Tavoitteena aktiivinen työterveysyhteistyö (24125)(PDF)
Työturvallisuus ja työterveys autoliikenteen työpaikoilla (26103)(PDF)

Työturvallisuuskeskus Toimintakertomus 2021

Työturvallisuuskeskus on voittoa tavoittelematon yhdistys, joka tukee työsuojelun yhteistoimintaa ja työturvallisuutta työpaikoilla. Työmarkkinakeskusjärjestöt hallinnoivat Työturvallisuuskeskusta. Yhdistyksen tarkoituksena on työsuojelua ja työsuojeluyhteistyötä tehostamalla edistää työolojen ja työyhteisöjen terveellisyyttä, turvallisuutta ja tuloksellisuutta.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys edistää työmarkkinajärjestöjen sekä työyhteisöjen osapuolten yhteistyötä, tuottaa ja välittää jäsenilleen ja työyhteisöille työolojen kehittämiseen tarvittavaa tietoa ja osaamista kouluttamalla, tiedottamalla sekä kehitys- ja tietopalveluilla. Lisäksi se ylläpitää työsuojeluhenkilöstörekisteriä ja kehittää yhteistyötä ja työnjakoa alalla toimivien yhteisöjen välillä.

